

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา ๐๑๐๒๑๐๑

ชื่อวิชา สังคมวิทยาเพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชน
(Sociology for Community Administration and Development)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ ๑	ข้อมูลทั่วไป	๓
หมวดที่ ๒	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	๔
หมวดที่ ๓	ลักษณะและการดำเนินการ	๕
หมวดที่ ๔	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	๖
หมวดที่ ๕	แผนการสอนและการประเมินผล	๗
หมวดที่ ๖	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	๙
หมวดที่ ๗	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	๑๐

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

๐๑๐๒๑๐๑

สังคมวิทยาเพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชน

๓(๓-๐-๖)

Sociology for Community Administration and Development

หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบทางสังคม องค์การทางสังคม กระบวนการทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วิเคราะห์พลวัตสังคมไทย สังคมโลก และเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลกระทบของความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาของสังคมไทย

Conceptual principles of social discipline management; Social organization, social process and social change, analyzing the dynamics of Thai society, world society, and sustainable development goals, impact of social change on the direction and development trend of Thai society

๒. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน เป็นวิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาเฉพาะ
- ☒ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- ☐ วิชาเอก
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

๓. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ดร.คันสนีย์ จันทน์อรุณภาพ

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา อ.ดร.คันสนีย์ จันทน์อรุณภาพ

๔. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ชั้นปีที่ ๑ ภาคเรียนต้น

๕. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

๖. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes : CLOs)

นิสิตที่ผ่านรายวิชานี้สามารถ

๑.๑ อธิบายหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบทางสังคม องค์การทางสังคม กระบวนการทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้

๑.๒ วิเคราะห์พลวัตสังคมไทย สังคมโลก และเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลกระทบของความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาของสังคมไทยได้

๑.๓ แสดงออกถึงการบริหารจัดการตนเอง การมีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างเหมาะสม

๒. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

หมวดที่ ๓ ลักษณะการดำเนินการ

๑. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

การบรรยาย	การสอน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงาน ภาคสนาม	การศึกษด้วยตนเอง
จำนวน ๓๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	จำนวน ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	รายวิชานี้ใช้ชุมชนเป็นฐาน	จำนวน ๙๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

๒. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยการนัดหมายล่วงหน้า และนิสิตสามารถขอคำปรึกษาได้ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมล์ ไลน์ และเฟสบุ๊ก เป็นต้น

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

๑. แผนการกระจายความรับผิดชอบ

รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม		๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ฯ	
	๑.๑	๑.๒	๒.๑	๒.๒	๒.๓	๓.๑	๓.๒	๓.๓	๓.๔	๓.๕	๔.๑	๔.๒	๔.๓	๔.๔	๔.๕	๕.๑	๕.๒
๐๑๐๒๑๐๑ สังคมวิทยาเพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชน	●	●		●		●					●		○	●			

การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	สอดแทรกการสร้างจิตสำนึกทางสังคมวิทยาและด้านคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการสอนและการประเมินผลการทำงานของผู้เรียน	ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนิสิต (๑) ความมีวินัยในการปฏิบัติตามระเบียบ (๒) การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียนและการส่งงาน (๓) การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม
● ๑.๑ มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยเน้นความซื่อสัตย์สุจริตสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนและยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง		
● ๑.๒ มีวินัย ขยัน และรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและสังคม		
๒. ด้านความรู้	เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผ่านวิธีการสอนที่หลากหลายทั้งการบรรยาย การอภิปราย การศึกษาค้นคว้า การทำโครงงานเชิงปฏิบัติการ การศึกษากรณีตัวอย่าง รายวิชานี้จัดการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติงานของนิสิต (๑) การสอบและการทดสอบย่อย (๒) การทำกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน (๓) การทำกิจกรรมกลุ่มในชุมชน (๔) เอกสารรายงานและการนำเสนอผลงาน
● ๒.๒ มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเองและสังคม		
๓. ด้านทักษะทางปัญญา		
● ๓.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชน	ส่งเสริมการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม อันจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อความเห็นที่แตกต่าง	ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนิสิต (๑) ความมีวินัยในการปฏิบัติตามระเบียบ (๒) การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียนและการส่งงาน (๓) การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม (๔) การปรับตัว การแสดงออก และการเสนอความคิดเห็นในการทำงานร่วมกับเพื่อนนิสิต และในการติดต่อประสานงานกับบุคคล/หน่วยงานภายนอก
๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
● ๔.๑ เคารพกฎ ระเบียบสังคมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองชุมชนและสังคม		
○ ๔.๓ มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกของชุมชนและสังคม		
● ๔.๔ ยอมรับความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรม เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข		

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้
		บรรยาย	การสอนโดยใช้ ชุมชนเป็นฐาน	
๑	แนะนำประมวลรายวิชา ทรัพยากร ประกอบการเรียน และตกลงกติกาของชั้น	๓		๑. อธิบายประมวลรายวิชาให้กับนิสิต แนะนำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และ เว็บไซต์สำหรับการศึกษาค้นคว้า ๒. บรรยายพร้อมสไลด์ ๓. คำถามและกิจกรรมท้ายบท
๒	บทที่ ๑ ลักษณะของวิชาสังคมวิทยา	๓		
๓	บทที่ ๒ การจัดระเบียบทางสังคม	๓		
๔		๓		
๕	บทที่ ๓ อำนาจกับการจัดระเบียบสังคม	๓		
๖	บทที่ ๔ กระบวนการทางสังคม	๓		
๗	บทที่ ๕ องค์การทางสังคม	๓		
๘	บทที่ ๖ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ ผลกระทบที่มีต่อทิศทางและแนวโน้มการ พัฒนาของสังคมไทย	๓		
๙		๓		
๑๐		๓		
๑๑	การสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน		๓	๑. ให้คำปรึกษา/ติดตามความก้าวหน้า ๒. นิเทศการทำงานในชุมชน ๓. ประเมินเอกสารรายงานและการ นำเสนอผลการดำเนินงาน
๑๒			๓	
๑๓			๓	
๑๔			๓	
๑๕			๓	
๑๖	สอบปลายภาค			
๑๗				
รวม		๓๐	๑๕	

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	วิธีประเมิน	ผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	คำถามและกิจกรรมท้ายบท	๑. ด้านความรู้	๒, ๔, ๕, ๖, ๗, ๑๐	๕๐
๒	การสอบปลายภาค	๒. ด้านทักษะทางปัญญา	๑๖ - ๑๗	๒๐
๓	วิธีประเมินการสอนโดยใช้ ชุมชนเป็นฐาน : การนิเทศ การรายงานความก้าวหน้า เอกสารรายงาน และการ นำเสนอผลการดำเนินงาน	๓. ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ ๔. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๑๑ - ๑๕	๓๐
๔	วินัยการเข้าเรียนและการมี ส่วนร่วมในชั้นเรียน	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๑-๑๖	นิสิตจะต้องมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียนและมีเวลาเรียนไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของ เวลาเรียนทั้งหมดจึงจะมี สิทธิ์สอบปลายภาค
รวม				๑๐๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

คันสนีย์ จันทรอานุกาพ. (๒๕๖๐). สังคมวิทยาเพื่อการบริหารพัฒนาชุมชน. สงขลา: เจริญทองการพิมพ์.

๒. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

Landecker, W. S. (๑๙๕๑). Types of integration and their measurement. *American Journal of Sociology*, ๕๖(January), ๓๓๒-๔๐.

Olsen, M. E. (๑๙๗๘). *The process of social organization*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Olsen, M. E. (๑๙๙๑). *Societal dynamics: exploring macrosociology*. New Jersey: Prentice-Hall.

จันทน์ เจริญศรี. (๒๕๔๓). อิทธิพลของแนวคิดหลังสมัยใหม่ต่อสังคมวิทยา. วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต (สังคมวิทยา) คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. (๒๕๔๐). *กระบวนการศึกษาเชิงวิทยาศาสตร์ในสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. (๒๕๔๖). *การจัดระเบียบทางสังคม ความคิดพื้นฐานทางสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (๒๕๒๙). *ศาสตร์แห่งการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๒๔). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

คันสนีย์ จันทรอานุกาพ. คาลดหย่อนภาษีกักตุน: ความสัมพันธ์เชิงการแลกเปลี่ยนระหว่างบิดามารดาสูงอายุกับบุตร. (๒๕๔๘). *วารสารปาริชาติ*, ๑๘(๑), ๗๓-๗๘.

คันสนีย์ จันทรอานุกาพ. (๒๕๕๔). *ชีวิตนักเรียนไทยในต่างแดน สังคมวิทยาการย้ายถิ่น กรณีเรียนจบไม่กลับบ้าน*. สงขลา: เจริญทองการพิมพ์.

คันสนีย์ จันทรอานุกาพ. สันติภาพกับการศึกษา. (๒๕๔๙). *วารสารศึกษาศาสตร์*, ๑(๑), ๑๓๓-๑๓๗.

คันสนีย์ จันทรอานุกาพ. อิทธิพลของกระบวนการพัฒนาไปสู่ความทันสมัยตามทฤษฎี Modernization Theory ต่อสถานภาพและบทบาทของผู้สูงอายุ. (๒๕๔๗). *วารสารปาริชาติ*, ๑๗(๑), ๓๖-๔๒.

คันสนีย์ จันทรอานุกาพ, อธิพร ทรัพย์ศิริ, ปาริฉัตร ตู่ดำ และสุทธิพร บุญมาก. (๒๕๕๐). สันติวิธีมองความหมายของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารวิจัย มข.*, ๑๒(๑), ๗๖-๘๙.

คันสนีย์ จันทรอานุกาพ, ศุภรัตน์ ชูเมือง และวรุฒม์ นาทิ. (๒๕๔๙). การรับรู้แนวคิดสันติศึกษาของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ*, ๙(๒), ๒๙-๔๑.

สุรยุทธ ฤทธิจรูญโรจน์. (๒๕๔๗). *ปรัชญาวิทยาศาสตร์ในสังคมวิทยา : แนวปฏิฐานนิยมและแนวการตีความ*. วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต (สังคมวิทยา) คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

นิสิตกรอกแบบประเมินและแสดงความคิดเห็นผ่านระบบการประเมินของมหาวิทยาลัย

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

แบบประเมินผลการสอน ซึ่งเป็นแบบประเมินผลการสอนของมหาวิทยาลัย ที่กำหนดให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยนิสิต ทุกภาคการศึกษา

๓. การปรับปรุงการสอน

ผู้สอนมุ่งใช้วิธีการสอนแบบ Active Learning ซึ่งเป็นวิธีการสอนผสมผสานในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การสอนแบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) การสอนแบบโครงงาน (Project-Based Learning) การสอนในชุมชนหรือใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Teaching) การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking-Based Learning) และการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นต้น

หลักการสำคัญของวิธีการสอนแบบ Active Learning คือ การส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยอาศัยเทคนิคและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การศึกษากรณีตัวอย่าง การฝึกทักษะ การศึกษาดูงาน การศึกษาค้นคว้า และการทำโครงการ จนเกิดเป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และคณะกรรมการประจำหลักสูตร ตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบจากแผนการสอน ข้อสอบ วิธีการให้คะแนน และค่าระดับชั้น

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

ดำเนินการทบทวนและวางแผนปรับปรุงรายวิชาทุกๆ ๒ ปี